

УДК:614.2-005

Бондаревич І.М. ¹

¹ канд. філос. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПЕРСПЕКТИВА ДОСЛІДЖЕННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ЗДОРОВ'Я

Уявлення про здоров'я, які існують у сучасних людей, набагато в меншому ступені ніж поняття «здоров'я», але теж є предметом наукових досліджень. Ці дослідження дають можливість виявити точки росту ефективності управління здоров'ям і змістом поняття «здоров'я». Так в дослідженнях соціологічного та психологічного аспектів здоров'я дуже часто акцентуються моменти практичного керування станом здоров'я, які певним

чином, спираються на уявлення про здоров'я. Г.С. Нікіфорова [1] класифікує уявлення про здоров'я за рівнями: когнітивний, емоційний, поведінковий. До першого (когнітивного рівня) дослідниця відносить «уявлення про здоров'я і хвороби, про норми психічні і соматичні, різнобарвні моделі віри в лікування і профілактику, контроль за обставинами життя, установки, цінності, атрибуції, психотерапевтичні міфи, сприйняття ризику і вразливості, про самооцінку здоров'я» [1, с.39]. Емоційний рівень уявлень про здоров'я – це «формування диференційованих узагальнених знань про себе в процесі діяльності і спілкування з оточуючими». Поведінковий рівень формується «в процесі активної діяльності суб'єкта, яка спрямована на збереження і підтримку свого здоров'я». На рахунок останнього, деякі дослідники використовують термін «здоров'єзберігаюча поведінка».

В лоні феноменології здоров'я виокремлені такі рівні здоров'я як безпечний, межовий (донозологічна форма) і рівень становлення патологічного процесу [2]. Що фактично є відповідником уявленням буденної свідомості про міцне здоров'я, послаблений імунітет і хворобливість.

Уявлення про здоров'я класифікуються дослідниками за принципом чіткості, а не предметними полями. Причому більш чіткі уявлення відбиваються в поведінці людини, менш чіткі – знаходяться на декларативному рівні. Характерною особливістю уявлень про здоров'я є, з одного боку – їх колективне походження, а з іншого – їх відкритість для індивідуальної творчості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Психология здоровья: учебник для вузов / под ред. Г.С. Никифорова. СПб.: Питер, 2006. – 607 с.
2. Апанасенко, Г. Л. Избранные статьи о здоровье / Г.Л. Апанасенко. – Киев : Здоров'я, 2005. – 48 с.